

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน
แกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นของภาคเหนือ ปีการศึกษา 2547 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในโรงเรียน
แกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นของภาคเหนือตอนล่าง 19 แห่ง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 817 คน
ได้แก่

1. โรงเรียนวัดมหาวนาราม จังหวัดพิษณุโลก
2. โรงเรียนบ้านวังสาร จังหวัดพิษณุโลก
3. โรงเรียนจ่านกร้อง จังหวัดพิษณุโลก
4. โรงเรียนอนุบาลบรรพตพิสัย (วัดส้มเสี้ยว) จังหวัดนครสวรรค์
5. โรงเรียนวัดตะเคียนเลื่อน (รังสิวุฒิกาสอุปถัมภ์) จังหวัดนครสวรรค์
6. โรงเรียนปรียาโชติ จังหวัดนครสวรรค์
7. โรงเรียนบ้านลานเอื้อง จังหวัดสุโขทัย
8. โรงเรียนวัดปากน้ำ จังหวัดสุโขทัย
9. โรงเรียนบ้านวังแดง จังหวัดอุตรดิตถ์
10. โรงเรียนป่าแก้งวิทยา จังหวัดอุตรดิตถ์
11. โรงเรียนบ้านอมกนง จังหวัดเพชรบูรณ์
12. โรงเรียนศรีจันทร์วิทยาคม รัชมง์กลาภิเษก จังหวัดเพชรบูรณ์
13. โรงเรียนบ้าน กม. 30 จังหวัดเพชรบูรณ์
14. โรงเรียนผืนสหราษฎร์พัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร
15. โรงเรียนบ้านมอสมบูรณมีมิตรภาพที่ 189 จังหวัดกำแพงเพชร
16. โรงเรียนบ้านโป่งวัวแดง จังหวัดพิจิตร

17. โรงเรียนท่าพ่อครูวิทยากร จังหวัดพิจิตร
18. โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ต๋าน (ราษฎร์บำรุง) จังหวัดตาก
19. โรงเรียนบ้านน้ำดิบ จังหวัดตาก

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นในระดับภาคเหนือ ปีการศึกษา 2548 รวม 404 คน และตอบแบบสอบถามจำนวน 373 คน ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เลือกแบบเจาะจงโรงเรียนละ 1 คน รวม 19 คน ตอบแบบสอบถามจำนวน 18 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างครูผู้รับผิดชอบเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันต์, 2548 : 179) และหาสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียนจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 168 คน ตอบแบบสอบถามจำนวน 152 คน

1.2.3 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สุ่มแบบหลายขั้นตอน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงในสุวิมล ติรภานันต์, 2548 : 179) และหาสัดส่วนของผู้ปกครองแต่ละโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวน 217 คน ตอบแบบสอบถามจำนวน 203 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นของภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2548

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู		ผู้ปกครอง	
		จำนวน (คน)	ตอบแบบ สอบถาม (คน)	จำนวน (คน)	ตอบแบบ สอบถาม (คน)	จำนวน (คน)	ตอบแบบ สอบถาม (คน)
1	วัดมหาวนาราม	1	0	13	13	11	11
2	บ้านวังสาร	1	1	10	9	11	11
3	จ่านกร้อง	1	1	8	8	9	9
4	อนุบาลบรรพตพิสัย (วัดส้มเสี้ยว)	1	1	17	10	9	5
5	วัดตะเคียนเลื่อน (รังสิวุฒิกาสอุปถัมภ์)	1	1	5	5	8	8
6	ปรียาโชติ	1	1	12	12	12	10
7	บ้านลานเอื้อง	1	1	6	6	8	8
8	วัดปากน้ำ	1	1	10	10	6	6

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู		ผู้ปกครอง	
		จำนวน (คน)	ตอบแบบ สอบถาม (คน)	จำนวน (คน)	ตอบแบบ สอบถาม (คน)	จำนวน (คน)	ตอบแบบ สอบถาม (คน)
9	บ้านวังแดง	1	1	8	8	15	15
10	ป่าแก้งวิทยา	1	1	9	9	7	7
11	บ้านอมก	1	1	6	6	8	6
12	ศรีจันทร์วิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก	1	1	10	8	24	20
13	บ้าน กม. 30	1	1	6	6	6	6
14	ผืนสหราษฎร์พัฒนา	1	1	15	10	20	20
15	บ้าน ม อ ส ม บู ร ณ์ มิตรภาพที่ 189	1	1	12	11	26	26
16	บ้านโป่งวัวแดง	1	1	8	8	8	8
17	ท่าพ่อครูวิทยากร	1	1	4	4	11	11
18	ชุมชนบ้านแม่ต้าน (ราษฎรบำรุง)	1	1	4	4	11	11
19	บ้านน้ำดิบ	1	1	5	5	7	5
	รวม	19	18	168	152	217	203

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ชุด โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง เกี่ยวกับสภาพปัจจัยในการบริหารในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่น 4 ด้าน คือ พฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ดีและจำเป็นของผู้บริหาร คุณลักษณะที่จำเป็นของครู การจัดหรือใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และสอบถามเกี่ยวกับผลของความสำเร็จในการบริหารในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นด้านความพึงพอใจต่อสภาพการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง และความก้าวหน้าของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนเรียนร่วม ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเรียนร่วม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างเครื่องมือ ซึ่งได้แก่ แบบสอบถามโดยยึดกรอบขอบข่ายของเนื้อหา เป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัจจัยทั้ง 4 ด้าน

ตอนที่ 3 สอบถามความพึงพอใจต่อสภาพการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง และความก้าวหน้าของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. ร่างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ได้ข้อคำถาม 221 ข้อ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา

4. ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนใจ เกียวซี คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร

5.2 อาจารย์ ดร.สุขแก้ว คำสอน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5.3 ดร.สมพร หวานเสร็จ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คศ.4 (เชี่ยวชาญ) ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการศึกษาพิเศษ

5.4 อาจารย์จิตติมา จินสิทธิ์ ศึกษานิเทศก์ คศ.3 (ชำนาญการพิเศษ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

5.5 อาจารย์พิกุล เลี้ยวสิริพงศ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คศ. 3 (ชำนาญการพิเศษ) โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการศึกษาพิเศษ

6. ปรับปรุงเครื่องมือตามที่คุณเชี่ยวชาญแนะนำ โดยการปรับข้อความและตัดข้อคำถามบางคำถามที่คลุมเครือหรือไม่ตรงประเด็นออกไป จำนวน 42 ข้อ คงเหลือ 179 ข้อ คือ ตอนที่ 2 ด้านสภาพปัจจัยทั้ง 4 ด้านมีจำนวน 81 ข้อ ตอนที่ 3 ด้านความพึงพอใจต่อสภาพการจัดการเรียนร่วม มีจำนวน 81 ข้อ และ ด้านความก้าวหน้าของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมี

จำนวน 17 ข้อ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

7. นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 3 โรงเรียนในจังหวัดพิษณุโลก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนวัดเนินมะคึก โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย และโรงเรียนวัดบ้านดง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9935

8. นำเครื่องมือที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วไปเก็บข้อมูลในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 19 แห่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่จะเก็บข้อมูลก่อนล่วงหน้า
2. ขอลงหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนในการเก็บข้อมูล
3. ส่งหนังสือจากสำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา และแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์จำนวน 404 ฉบับ ในวันที่ 2 สิงหาคม 2549 และขอให้โรงเรียนส่งกลับทางไปรษณีย์เช่นเดียวกัน ในวันที่ 25 สิงหาคม 2549 ซึ่งบางโรงเรียนส่งช้ากว่ากำหนด ผู้วิจัยจึงได้ติดต่อทางโทรศัพท์จนเก็บรวบรวมได้ครบทุกโรงเรียน
4. รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมา และตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้จำนวนทั้งสิ้น 373 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.10 จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์สภาพปัจจัยในการบริหาร ทั้ง 4 ด้าน และผลของความสำเร็จในการบริหารในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่น โดยการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นหรือระดับความพึงพอใจของ เบสต์และคานท์ (Best & Kahn, 1989 อ้างถึงใน วิราพร พงศ์อาจารย์, 2542 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่น โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) วิธีการแบบขั้นตอน (Stepwise Selection) และสร้างสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงที่ใช้เป็นสมการพยากรณ์ของตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University